

Art. 17. Dotychczasowe przepisy o związkach zawodowych pracowniczych tracą moc obowiązującą.

Art. 18. Przepisy wykonawcze w kwestji rejestracji wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 19. Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do zrzeszeń pracowników instytucji państwowych, których statuty podlegają zatwierdzeniu Rady Ministrów.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów.

I. J. Paderewski

Minister Pracy
i Opieki Społecznej:

J. Iwanowski

210.

DEKRET

o ustawie tymczasowej Kasy Przeworności pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim.

I. Uczestnicy Kasy.

Art. 1. Kasa Przeworności pracowników kolei państwowych polskich w b. zaborze rosyjskim jest instytucją tymczasową, mającą na celu:

- a) wydawanie zapomóg byłym pracownikom kolejowym oraz ich rodzinom do czasu wydania ogólnego prawa o zabezpieczeniu bytu pozasłużbowego pracowników państwowych i innych, a także ich rodzin, i
- b) przejmowanie sum emerytalnych kolejowych od rządu rosyjskiego i likwidację Kas Emerytalnych i Przeworności, jakie działały na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Art. 2. Do uczestnictwa w Kasie zaliczani są przymusowo wszyscy stali pracownicy kolejowi obojga płci. Za stałych pracowników nieetatowych uważani są ci, którzy pracują na drodze żelaznej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

U w a g a. Do uczestnictwa w Kasie mogą być zaliczani na zasadzie specjalnych zgłoszeń i pracownicy Ministerstwa Komunikacji.

II. Fundusze Kasy.

Art. 3. Fundusze Kasy stanowią:

- a) 6⁰/₀-we składki uczestników, potrącane z płacy (pensje, dodatek drożyzniany, milowe, płaca dzienna i akordowa) uczestników co miesiąc i zaliczane na rachunek osobisty, jako t. zw. fundusz A,
- b) dopłaty Zarządu Kolejowego w wysokości składek uczestników wyżej w punkcie a) wskazanych, zaliczane na rachunek osobisty uczestnika, jako t. zw. fundusz B,
- c) dobrowolne ponad 6⁰/₀ zarobku składki uczestników, zaliczane do funduszu A,
- d) procenty od kapitałów Kasy,
- e) wpływy z kar pobranych od pracowników,
- f) wpływy z opłat za dzierżawę bufetów na stacjach kolejowych, kiosków, sklepów, ogłoszeń i reklam oraz z dzierżawy prawa sprzedaży gazet i książek,
- g) wpływy ze sprzedaży towarów nieodebranych po potrąceniu należności przypadających Zarządowi kolei,
- h) wpływy ze sprzedaży resztek zboża zmiecionego na stacjach, platformach przeładunkowych i elewatorach,
- i) wpływy z nieodebranej w ciągu ustanowionego przez prawo terminu płacy, należnej pracownikom kolejowym, oraz nieodebranych sum emerytalnych,
- k) wpływy z darów i legatów na rzecz Kasy,
- l) różne wpływy przypadkowe nieprzewidziane wyżej.

Art. 4. Kasa Przeworności przejmie od Skarbu rosyjskiego sumy emerytalne pracowników kolejowych b. zaboru rosyjskiego w celu ostatecznej likwidacji Kas Emerytalnych i Przeworności, które działały w tym zaborze.

Warunki likwidacji tych Kas będą szczegółowo opracowane w przyszłości z tem zastrzeżeniem, iż sumy rachunków osobistych uczestników, znajdujących się w czynnej służbie kolei polskich, zostaną przelane do niniejszej Kasy na zabezpieczenie praw emerytalnych uczestników.

Art. 5. Wartość mieszkania, otrzymanego w naturze przez pracownika, przyjmuje się za $\frac{1}{4}$ płacy, pobieranej przez niego w gotowiznie i w tym stosunku zwiększają się 6⁰/₀-we składki uczestników.

Art. 6. Wolne od potrąceń są djety za wyjazdy służbowe, stałe rozjazdowe, gratyfikacje oraz wszelkie niestałe dodatkowe wynagrodzenie pracownika.

Art. 7. Jeżeli płaca roczna uczestnika przewyższa 12,000 marek, wówczas 6⁰/₀-we wnioski potrącane są tylko od sumy 12,000 marek.

Art. 8. Sumy wpływów, wskazanych w art. 3 poza składkami uczestników i dopłatami Zarządów Kolei, zaliczane są do funduszu zapomogowego C, przeznaczonego na wypłaty zapomóg jednorazowych lub perjodycznych dla inwalidów, wdów i sierot.

Art. 9. Fundusze, otrzymane ze Skarbu rosyjskiego z tytułu likwidacji Kas Emerytalnych i Przeworności, które działały na terenie b. zaboru rosyjskiego, będą rozdzielone stosownie do warunków likwidacji tychże Kas.

Art. 10. Fundusze Kasy poza gotowizną niezbędną na wypłaty bieżące lokowane są w papierach procentowych państwowych lub przez państwo gwarantowanych oraz w listach zastawnych i obligacjach Towarzystw Kredytowych Miejskich i Ziemskich i innych walorach, uznanych za korzystne przez Zarząd Kasy.

III. Prawa uczestników i ich rodzin.

Art. 11. Każdy uczestnik Kasy ma swój rachunek osobisty, w którym zapisuje się zarówno składki własne uczestnika (fundusz A), jako też i dopłaty Zarządu (fundusz B). Corocznie po skończonym roku sumy rachunków osobistych oprocentowują się w stosunku 4°/_o rocznie. Procent nalicza się tylko na sumy, jakie znajdują się na rachunku w dniu 1 stycznia danego roku. Do rachunków uczestników, uwolnionych w ciągu roku dolicza się procent tylko za całkowite kwartały, a więc dla uwolnionych w drugim kwartale 1°/_o, w trzecim 2°/_o, w czwartym 3°/_o.

Art. 12 Uczestnik otrzymuje po opuszczeniu służby fundusz A całkowicie niezależnie od czasu trwania służby, zaś z funduszu B po 5 latach uczestnictwa 30°/_o, a po 6 latach — 37°/_o i t. d., po 15 latach — 100°/_o. Ułamki lat przy tych obliczeniach nie biorą się w rachubę.

U w a g a. Jeżeli uczestnik nie odebrał z dawnej Kasy Przewodności rozrachunku, lata poprzedniego uczestnictwa będą mu policzone przy wydawaniu dopłat według niniejszego artykułu.

Art. 13. Uczestnik uwolniony ze służby nie na własne żądanie i bez przewinienia otrzymuje fundusz B, całkowicie niezależnie od lat uczestnictwa.

Art. 14. Uczestnik uwolniony z powodu niezdolności do pracy otrzymuje oprócz funduszu A i B:

- a) jeżeli uczestniczył w Kasie mniej niż lat 10, jednorazową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy (średniej z roku ostatniego służby) za każdy rok służby, i
- b) jeżeli uczestniczył w Kasie przynajmniej lat 10, stałą zapomogę roczną w wysokości 20°/_o płacy, średniej z ostatniego roku służby z dodatkiem 4°/_o teje płacy na każde dziecko w wieku poniżej lat 18, lecz nie więcej nad 20°/_o na wszystkie dzieci. Wsparcia powyższe wypłacane są miesięcznie zgóry.

U w a g a. Niezdolność do pracy uczestnika istnieje wówczas, jeżeli on nie jest w stanie zarobić pracą, odpowiadającą jego siłom i zdolnościom, a daną mu przy uwzględnieniu jego wykształcenia i zawodu, jednej trzeciej części tego zarobku, który otrzymują osoby zdrowe na ciele i duchu z takimże wykształceniem w tym samym zakresie pracy.

Art. 15. Wdowa i sieroty po uczestniku otrzymują niezależnie od funduszy A i B z rachunku osobistego jednorazowe wsparcie z funduszu zapomogowego w wysokości połowy sum rachunku osobistego dla wdowy i tyleż dla sierot.

Art. 16. Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy mniej, niż lat 10, otrzymują dodatkową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby), pomnożonej przez liczbę lat służby tegoż; przyczem pół roku i więcej liczy się za rok.

Art. 17. Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy 10 lat lub więcej, otrzymują dodatkowo stałą zapomogę roczną w wysokości 6% rocznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby) na każde dziecko, przy maksimum 30% na wszystkie dzieci, a dla sierot, których matka nie żyje, w wysokości 8% rocznej płacy ojca, przy maksimum 40% na wszystkie dzieci.

Zapomogi te wypłacane są kwartalnie zgóry do skończenia 18 lat wieku, lub wyjścia zamaż sieroty.

Sieroty wyżej lat 18 nie mają prawa do zapomóg; wszakże zapomogi stałe już przyznane mogą być przedłużone do skończenia 21 lat, o ile sierota pobiera nauki w średnim lub wyższym zakładzie naukowym.

Art. 18. Zapomogi dla wdów i sierot, przewidziane w art. 15, 16 i 17, wydają się także w razie śmierci uczestnika, która nastąpiła nie później, jak w rok po opuszczeniu służby, o ile uczestnik sam nie otrzymał rozrachunku z Kasy.

Art. 19. W razie śmierci uczestnika kawalera lub wdowca, nie mającego dzieci w wieku do lat 18, fundusz A wydaje się osobom, wskazanym przez uczestnika w deklaracji złożonej w Kasie za życia, a w braku teźże spadkobiercom; zaś fundusz B wydaje się pozostającym na utrzymaniu zmarłego wstępnym, rodzeństwem lub osobom wskazanym w deklaracji, a w braku ich fundusz B przelewa się do funduszu zapomogowego.

IV. Przepisy ogólne.

Art. 20. Sumy, nie odebrane z Kasy w ciągu lat 10 po wystąpieniu uczestnika ze służby, przechodzą na własność Kasy i przelewają się do funduszu zapomogowego.

Art. 21. Sumy, wypłacane z Kasy uczestnikom oraz ich rodzinom, wolne są od aresztów sądowych, jak również od wszelkich potrąceń na rzecz Dyrekcji drogi żelaznej z wyjątkiem wypadku przewidzianego w art. 22.

Art. 22. Jeżeli uczestnik Kasy został uwolniony za nadużycia służbowe, naraził Dyrekcję kolei na straty materialne, na skutek czego pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej, wówczas wypłata z Kas wstrzymana zostaje, aż do wyroku sądowego. Przyznane sądownie straty potrąca się z rachunku osobistego uczestnika.

Wszakże artykuł niniejszy nie stosuje się w razie wypłat rodzinie zmarłego.

Art. 23. Naliczanie procentów na rachunki osobiste ustaje z dniem wystąpienia z Kasy, z uwzględnieniem art. 11.

Art. 24. Stopień niezdolności do pracy ustanawia komisja przy komitetach Kasy, w skład której wchodzi co najmniej dwóch lekarzy, członek komitetu Kasy, kierownik biura Kasy lub jego zastępca, przedstawiciel wydziału, do którego należał uczestnik i przedstawiciel Związku Zawodowego Kolejowego. Uczestnikowi służy prawo do wezwania na swój koszt lekarza według swego uznania. Komisja decyduje większością głosów.

V. Zarząd Kasy.

Art. 25. Zarząd Kasy stanowią: Komitet Centralny przy Ministerstwie Komunikacji i Komitety Miejskowe przy poszczególnych Dyrekcjach kolei. Organami wykonawczymi są biura tychże Komitetów.

Art. 26. Komitet Centralny Kasy Przechodności składa się z prezesa, mianowanego przez Ministra Komunikacji, i 6 członków i tyluż zastępców z których połowę mianuje Minister Komunikacji, zaś drugą połowę Związek Zawodowy Kolejowy. w tej liczbie dwóch członków Miejskowych Komitetów, znajdujących się w Warszawie. Jeden z członków mianowanych przez Ministra Komunikacji jest dyrektorem biura Kasy, jeden zaś radcą prawnym.

Art. 27. Komitety Miejskowe przy Dyrekcjach kolei składają się z prezesa Dyrekcji, jako przewodniczącego, oraz 8 członków i tyluż zastępców, z których połowę mianuje prezes Dyrekcji, zaś drugą połowę — Związek Zawodowy Kolejowy.

Art. 28. Kierownika biura Komitetu Miejskowego Kasy mianuje Minister Komunikacji na przedstawienie prezesa Dyrekcji. Pracowników biura Kasy mianuje prezes Dyrekcji na przedstawienie kierownika biura.

Art. 29. Pracownicy biur Komitetów Miejskowych korzystają ze wszystkich praw i przywilejów, przysługujących pracownikom Dyrekcji Kolei.

Art. 30. Wydatki na uposażenie pracowników biur i na utrzymanie biura pokrywają się z funduszów, przewidzianych w budżecie rocznym dróg żelaznych.

Art. 31. Posiedzenia Komitetów Kas odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Dla prawomocności uchwał Komitetów wymagana jest obecność na posiedzeniu nie mniej jak trzech osób.

Art. 32. Sprawy w Komitetach Kas decydują się większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33. Do kompetencji Centralnego Komitetu Kasy należy:

1. lokata funduszów Kasy,
2. nadzór nad działalnością Miejskowych Komitetów Kasy i perjo-dyczna kontrola biur tych Komitetów,
3. rozpatrzenie protokołów posiedzeń Miejskowych Komitetów i zmiana uchwał tychże Komitetów w razie sprzeczności z ustawą,
4. rozpatrzenie skarg na działalność Miejskowych Komitetów i ostateczna decyzja w sprawach Kasy,
5. ułożenie rocznego sprawozdania Kasy, które zatwierdza Minister Komunikacji,
6. opracowanie i wydawanie instrukcji i przepisów dla Kasy.

Art. 34. Do kompetencji Miejskowych Komitetów Kasy należy:

- 1) prowadzenie rachunków osobistych uczestników,
- 2) przyznawanie zapomóg byłym uczestnikom oraz ich rodzinom,
- 3) poddawanie oględzinom lekarskim byłych uczestników, ubiegających się o przyznanie zapomóg z powodu niezdolności do pracy,

- 4) nadzór za prawidłowym we właściwym czasie wpływem sum, należnych Kasie i przekazywanie tych sum Komitetowi Centralnemu,
 - 5) układanie rocznych sprawozdań o działalności Komitetów i komunikowanie tych sprawozdań Komitetowi Centralnemu,
 - 6) wykonanie poleceń Komitetu Centralnego w sprawach Kasy.
- UWAGA: niesporne wypłaty uskutecznia biuro Kasy nie czekając decyzji Komitetu.

Art. 35. Księgi Kasy zamykają się co rok 31 grudnia.

Art. 36. Sprawozdanie Kasy winno zawierać:

- 1) bilans Kasy w dniu 31 grudnia,
- 2) szczegółowe objaśnienia wszystkich rachunków bilansu,
- 3) wykaz papierów procentowych należących do Kasy i
- 4) dane o liczbie uczestników Kasy.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Kierownik Ministerstwa Komunikacji;

J. Eberhardt

211.

DEKRET

o m i a r a c h.

Art. 1. Legalnymi jednostkami miar w Państwie Polskim są jednostki, określone w art. 2 — 7 dekretu niniejszego, oraz te jednostki wtórne wielokrotne i podwielokrotne jednostek podstawowych, określonych w tychże artykułach, które będą uznane za legalne przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 2. Podstawową jednostką długości jest metr.

Art. 3. Podstawowymi jednostkami powierzchni są: metr kwadratowy i ar.

Jednostkami powierzchni są także powierzchnie zawarte w kwadratach, których boki są równe którejkolwiek z legalnych jednostek długości.

Art. 4. Podstawowymi jednostkami objętości są: metr sześcienny albo kubiczny i litr.

Art. 5. Podstawową jednostką kątów płaskich jest kąt prosty.

Art. 6. Podstawową jednostką masy jest kilogram.

Art. 7. Jednostką temperatury (różnic temperatury) jest różnica temperatury odpowiadająca jednemu stopniowi normalnej skali termometrycznej, czyli stopień temperatury.

Art. 8. We wszystkich aktach i czynnościach urzędowych w obrocie publicznym oraz we wszelkich kontraktach rządowych, przy których